

РЕШЕНИЕ

№ 5429

гр. София, 10.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в публично заседание на 20.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **11708** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 26, ал. 9 от Закон за чужденците в Република България (ЗЧРБ). Образувано е по жалба на М. Й. (М. О.), гражданин на Турция, подадена чрез адвокат Т. С., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ на А. З. – съветник-консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, постановен по заявление на жалбоподателя от 13.05.2025 г.

С жалбата се излагат съображения, че оспореният акт е незаконосъобразен, като издаден при допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, несъответствие с материалните разпоредби и целта на закона. Посочва се, че административният акт е издаден без да са посочени мотиви и при липсата на материалноправни предпоставки. Липсата на фактическо основание според жалбоподателя е нарушило и правото му на защита. Претендира отмяна на оспорения отказ за издаване на виза.

В съдебно заседание адвокат С. поддържа жалбата по изложените в нея съображения и представя писмена защита. От съда се иска да отмени оспорения отказ, като незаконосъобразен и немотивиран.

Ответникът – А. З. – съветник-консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, не се явява и не се представлява. С представено след съдебно заседание писмено становище, се изразява становище на неоснователност на подадената жалба.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена не изразява становище.

Административен съд София - град, III отделение, 66-ти състав, като взе предвид доводите на

страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

На 13.05.2025 г. М. Й., гражданин на Турция е депозирал заявление за издаване на виза тип „D“ за дългосрочно пребиваване в Република България, като за цел на пътуването е маркирал полето „Друго“ без да посочи конкретна друга цел, различна от работа, събиране на семейство, културна дейност, спорт, медицински причини, обучение, пенсионер.

Към заявлението са приложени копие на първите две страници на документ за задгранично пътуване (паспорт) № U26839584, издаден на 26.07.2022 г. от Република Турция и със срок на валидност до 26.07.2032 г., със снимка и лични данни; решение за вписване в единния търговски регистър на Българската търговско - промишлена палата № 00002191061 от 26.03.2025 г. на Търговско представителство с наименование „О. М.“ (О. М.) на неюридическо лице без право на стопанска дейност, с адрес на представителството в Република България област Б., [община], [населено място], [улица]; сертификат № 1639/24.04.2025 г. на Българска търговско-промишлена палата, който удостоверява, че търговско представителство с горесцитираното име е вписано в единния търговски регистър на Българската търговско - промишлена палата; справка, изготвена от Служба по вписванията към Агенция по вписванията по партидата на търговското представителство; договор за заем за послужване на недвижим имот, съгласно който заемотателя предоставя недвижим имот, представляващ офис № 1, находящ се на адрес област Б., [населено място], [улица], а заемотелят се задължава да ползва имота за дейността на Търговско представителство с наименование „О. М.“; декларация от собственика, че е съгласен и предоставя на „О. М.“ офис № 1, находящ се на адрес област Б., [населено място], [улица], за нуждите на търговското представителство; договор за наем на недвижим имот, съгласно който наемотателят предоставя на наемателя за ползване за жилищни нужди, имот, представляващ втори жилищен етаж в жилищна сграда с адрес [населено място], [улица]; декларация, че наемотателката е съгласна и предоставя на М. Й. втори жилищен етаж в жилищна сграда с адрес [населено място], [улица] за жилищни нужди; копие от документ за самоличност на Т. Ж. Т. – наемотател, съгласно описания договор за наем; копие на Удостоверение за съдимост на М. Й., в превод и на български език, от което е видно, че лицето няма съдебен регистър; препис извлечение от гражданско състояние на М. Й., в превод и на български език;

Към заявлението за представени и други документи на турски език, без превод на български, по отношение на които са дадени указания на жалбоподателя на основание § 4 от Допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на ЗЧРБ вр. с чл.14, ал. 3 от АПК да представи в превод на български език съдържащите се в административната преписка документи, изготвени на чужд език, в това число заявлението за кандидатстване за виза.

В тази връзка от жалбоподателя са представени заявление за издаване на Национална виза тип „D“; здравно застрахователен сертификат за пътуване – Ш. виза и удостоверение от търговски регистър на Турция. От представеното в превод заявление за издаване на виза се установява, че е заявено, като планирано място/адрес за пребиваване на територията на Република България на М. Й. – област Б., [населено място], [улица]. А Адресът, заявен за търговското представителство „О. М.“ е в област Б., [населено място], [улица], офис № 1.

В съдебното производство като писмени доказателства са приобщени становищата на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) и Дирекция „Миграция“ при министерство на вътрешните работи, представени в проведената съгласувателна процедура по повод заявлението за издаване на виза тип „D“.

В информацията от ДАНС е посочено, че е отразено положително становище в Националната визова информационна система, тъй като апликанта не е бил идентифициран, като заплаха за

националната сигурност.

Видно от становището на началника на отдел „Миграция“ при СДВР, представено в съда с писмо рег. № УРИ 5382р-5420 от 23.09.2025 г., апликацията има регистрирано влизане през последните 10 години - няколко пъти с престой от няколко часа до максимум 2 дни. Заявено е, че наемодателката се запознава с апликанта посредством своя позната и същата посочва, че има достатъчно място в къщата и не е проблем да настани чужденеца. Предвид това, е заключено, че договорът за наем е сключен фиктивно, както и че не е доказана целта за издаване на дългосрочна виза - касае се за фиктивно вписване на търговско представителство с цел получаване на пребиваване за пътуване в Шенген.

Разглеждайки подаденото заявление, компетентният административен орган, позовавайки се на разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17, т. 23 и т. 24 от ЗЧРБ, е приел, че са налице съмнения за фиктивно вписване на търговско представителство с цел получаване на пребиваване за пътуване в Шенген. По тези съображения е издал и оспорения в настоящето производство отказ.

По делото са представени заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г., с която министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от Закона за чужденците и заповед № 6/13.02.2025 г. на генералния консул на генерално консулство на република България - И., с която А. З. – съветник - консул, е упълномощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри за отказ за издаване на виза.

Административен съд София - град, III отделение, 66 - ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства от правна страна приема следното:

Процесният отказ за издаване на виза е връчен на жалбоподателя на 09.10.2025 г. С жалбата са представени доказателства за подаване на жалбата на 13.10.2025 г. Следователно, жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от надлежна страна - адресат на индивидуален административен акт, подлежащ на оспорване и е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

В конкретния случай между страните няма спор, а и от приложените по делото писмени доказателства е видно, че отказът, предмет на делото, е издаден от компетентен орган. В тази връзка съдът съобрази, че редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е уреден в ЗЧРБ. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира както видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната, така и органът, който е компетентен да ги издаде – съответното дипломатическо или консулско представителство на Република България, съгласно чл. 9 от Закона и чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим (НУРИВОВР).

По силата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерство на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с Наредбата по чл. 9е, ал. 1.

Оспореният отказ е издаден от компетентен орган – завеждащ Консулската служба в Генералното консулство на Република България в И.. Съгласно приложена заповед № 6 от 13.02.2025 г. на Генерален консул В. В. завеждащият Консулската служба е определен за консулско длъжностно лице, на което са делегирани правомощия по чл. 34 от НУРИВОВР. Със Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи, на основание чл. 34 и чл. 29а, ал. 2 от

НУРИВОВР на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България е предоставено правомощие да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които могат да съставят, подписват и връчват (съобщават) на заинтересованите лица формулярите по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 и Приложение № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР.

Настоящият състав приема, че обжалваният административен акт е издаден и в предвидената от закона форма - обективизиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на Отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, изискуеми и съгласно общите правила, визирани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК.

В разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 1 – т. 26 от ЗЧРБ законодателят лимитативно е посочил основанията при наличието на които компетентните органи са овластени да откажат издаване на виза или да разрешат влизане на чужденец в Република България. В конкретния казус отказът за издаване на виза е мотивиран с основанията на чл. 10, ал. 1, т. 17, т. 23 и т. 24 от ЗЧРБ. Във формуляра е посочено не само правното основание, на което се е позовал административният орган, но и синтезирано съдържание на представената в съгласувателната процедура по чл. 30а от НУРИВОВР официална информация от Дирекция „Миграция“ - МВР.

Разпоредбата на чл. 27, ал. 6 от НУРИВОВР задължава консулските длъжностни лица да извършат проверка на декларираните от заявителите данни преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза. Задължително заявлението се изпраща и на Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове, Ш. информационна система и визова информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай, че е заявено такова, по реда на чл. 22 от Визовия кодекс. В рамките на тази процедура са предоставени и становищата от Държавна агенция „Национална сигурност“ и Дирекция „Миграция“ при Министерство на вътрешните работи.

В Решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 24 ноември 2020 г. по съединени дела С – 225/19 г. и С-226/19 г., т. 34, е прието, че „въведената с Визовия кодекс система предполага хармонизация на условията за издаване на единни визи, изключва различията между държавите – членки,... като органите на държавите – членки могат да откажат издаването на виза само на основанията, предвидени в кодекса. При разглеждането на заявленията за издаване на виза компетентните национални органи разполагат с широка свобода на преценка що се отнася до условията за прилагане на предвидените във Визовия кодекс основания за отказ и до оценката на релевантните факти. Касае се за издаване на отказ за виза върху стандартен формуляр – бланка, който отказ се издава като са отбелязани основанията в него, указано е правото на обжалване. Посоченото е достатъчно за упражняване на правото на жалба и на ефективна защита.“

Във връзка с гореизложеното съдът счита, че оспореният отказ не страда от липса на мотиви и не е налице отменителното основание по чл. 146, т. 2 от АПК. Бланковата форма отговаря на изискванията на Визовия кодекс, съдържа изискуемите реквизити, отбелязани са правните основания за отказ – чл. 10, ал. 1, т. 17. Т. 23 и т. 24 от ЗЧРБ. Изложени са и допълнително мотиви, възпроизвеждащи в синтезиран вид становището на Дирекция „Миграция“. Следователно неоснователно е възражението направено от жалбоподателя, че е нарушено правото му на защита. Спазени са и процесуалните изисквания при издаването на административния акт. Не са допуснати нарушения на процедурата, които да са ограничили правата на жалбоподателя.

Съгласно разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец,

който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в чл. 24, ал. 1 от ЗЧРБ. В заявлението си жалбоподателят, макар изрично да не се позовал на основанията по чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, а да е посочил като цел на пътуването „Друго“ без да посочи конкретна друга цел, различна от работа, събиране на семейство, културна дейност, спорт, медицински причини, обучение, пенсионер, то същият е посочил професията си, а именно търговски представител. Приложил е и документи, удостоверяващи съответните специфични изисквания.

Съгласно разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ в приложимата редакция, чужденци, които са представители на чуждестранни търговски дружества, регистрирани в Българската търговско промишлена палата (БТПП), след проверка и оценка на представени документи относно активността и данъчната изрядност на дружеството, както и относно планираните дейности на представителството, могат да получат виза за продължително пребиваване на територията на страната.

В тази връзка следва да се изясни, че само по себе си, регистрирано търговско представителство, не е достатъчно за да обоснове извод за основателност на искане за виза. Не може да се приеме автоматично, че след като БТПП е регистрирала търговското представителство, то следва, че кандидатът отговаря на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ. Производството по регистрация на търговско представителство в БТПП и производството по предоставяне на виза за дългосрочно пребиване, са две различни производства и всеки орган извършва собствена проверка.

Административният орган по предоставянето на виза за дългосрочно пребиваване на собствено основание извършва проверка на заявените от кандидата обстоятелства. Не случайно в НУРИВОВР в чл. 30 е регламентирана допълнителна съгласувателна процедура със службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция „Национална сигурност“, различна от регистрационния режим, поддържан от БТПП. Във връзка с извършената съгласувателна процедура, по делото е представено писмо рег. № УРИ 5382р-5220/23.09.2025 г., с което е изразено отрицателно становище. Посочено е, че апликантът има регистрирано влизане през последните 10 години - няколко пъти с престой от няколко часа до максимум 2 дни, както и, че наемодателката заявява, че се запознава с апликанта посредством своя позната и, че има достатъчно място в къщата и не е проблем да настани чужденеца. Заключение е направено при съгласувателната процедура е, че се касае за фиктивно вписване на търговско представителство с цел получаване на пребиваване за пътуване в Шенген.

Анализът на събраните доказателства, извършен от настоящия съдебен състав в съвкупност и пълнота, не дава възможност да се направят изводи в подкрепа на мотивите, изложено от административния орган.

Изложените доводи на които се е позовал и административният орган не намират опора в закона.

Никъде в закона няма изискване апликанта да е пребивавал през последните 10 години в Република България за определено време, и следователно факта, че за последните 10 години е пребивавал няколко пъти с престой от няколко часа до максимум 2 дни, не може да обоснове отказ за издаване на виза.

В същото време, целта за пребиваване е ясно изразена и това е търговско представителство на регистрирано в България чуждестранно юридическо лице. От страна на жалбоподателя са представени достатъчно

доказателства, както за уредено жилище, където ще живее търговския представител М. Й., така и за посочен адрес, където Търговско представителство с наименование „О. М.“ ще осъществява дейността си. Посоченото от наемодателката, че има достатъчно място да настани чужденеца, не обосновава, сключен фиктивно договор за наем за жилищни нужди на търговския представител М. Й..

От доказателствата по делото е видно, че липсва извършена проверка за дейността на дружеството на посочения в заявлението за издаване на виза адрес, а именно област Б., [населено място], [улица], офис № 1. Следва да се посочи, по отношение на заявения адрес на който ще се осъществява дейността на дружеството са представени доказателства. Административният орган, а и съдът не могат да направят преценка за наличието на предпоставките за издаване на отказ при неизвършена проверка, свързана с дейността на Търговско представителство с наименование „О. М.“ .

В случая административният орган не сочи за никакви съмнения относно търговското представителство и неговата дейност, а само съмнения с целта на посещението.

Следва да се приеме, че представените доказателства от страна на жалбоподателя не поставят неясноти относно целта и условията за престоя му в страната, точно напротив – ясно е заявена целта, като доказателства във връзка с целта не са обсъдени от административният орган, а същият въвежда допълнителни изисквания, каквито няма в закона (престой в Република България) или превратно тълкува вписването на търговското представителство, като фиктивно, без да е извършил проверка, свързана с дейността на Търговско представителство с наименование „О. М.“ на заявения адрес, на който ще се осъществява дейността му.

В конкретния случай, въпреки че от жалбоподателят са представени всички изискуеми документи, същите не са обсъдени по същество, а са изведени необосновани изводи без да е извършена същинска допълнителна проверка, в случай, че е имало съмнение относно заявената цел.

По изложените съображения обжалвания отказ е незаконосъобразен и следва да се отмени.

Предвид обстоятелството, че естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да се изпрати на компетентния административен орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. При новото разглеждане на заявлението на жалбоподателя административният орган следва да извърши преценка на относимите факти и обстоятелства в контекста на приложението на ЗЧРБ и разпоредбите му, съответстващи на посоченото от заявителя основание за издаване на виза и съобразно мотивите на настоящото решение. Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, пр. 1, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, III отделение, 66 - ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Й. (М. О.), гражданин на Турция, подадена чрез адвокат Т. С., отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ на А. З. – съветник-консул в Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Турция, постановен по заявление на жалбоподателя от 13.05.2025 г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на административния орган за ново разглеждане на направеното от М. Й. (М. О.) искане за издаване на виза, при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение. Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: